

Raport european: Creșterea productivității economiei românești a fost cea mai mare din UE în ultimii 20 de ani/ Industria e lider de “pluton”, dar țara noastră nu are o strategie de evitare a dezindustrializării

27 Mai 2023



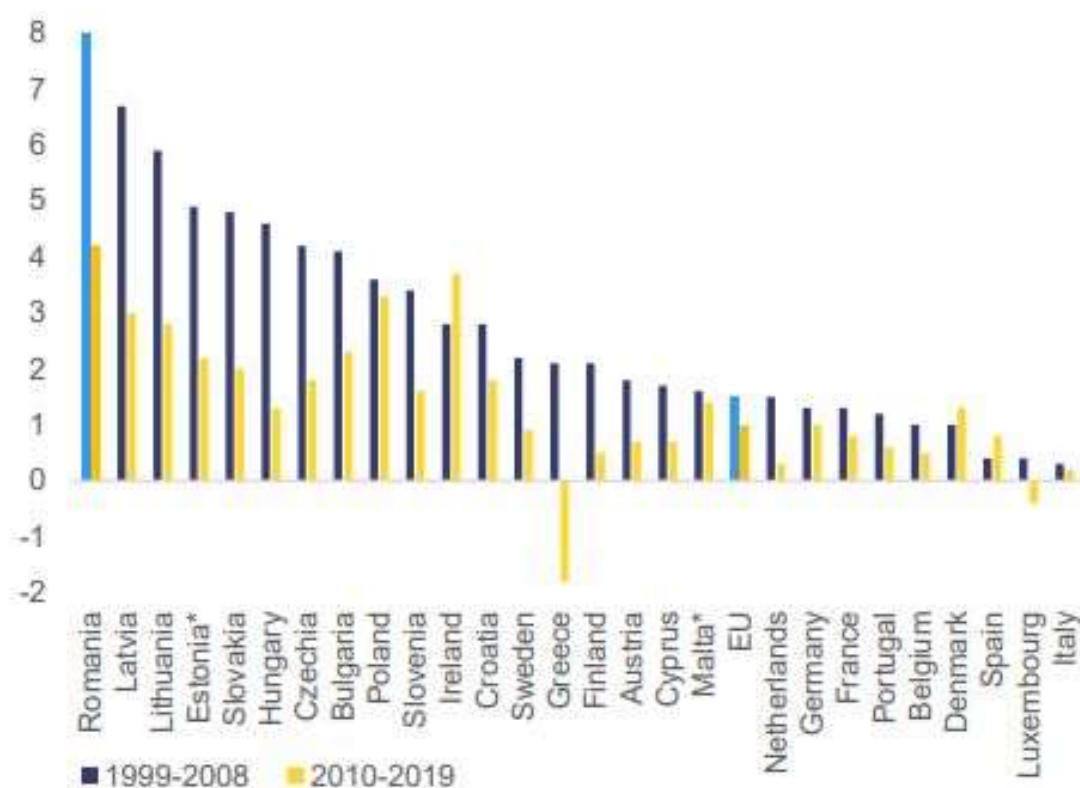
România se numără printre țările UE cu cele mai bune performanțe în ceea ce privește creșterea productivității, arată raportul de țară pentru 2023 întocmit de Comisia Europeană. Industria este lider în ceea ce privește indicatorii de productivitate, iar aceasta a fost lovită puternic de prețurile ridicate la energie, chiar dacă țara este un lider producător de gaze naturale din UE.

Conform raportului CE, creșterea productivității economiei românești a fost cea mai mare din UE în ultimii 20 de ani. Productivitatea a crescut mai puțin rapid în timpul celor doi ani de pandemie, dar și-a revenit puternic în 2022 (4,6 %, a treia cea mai bună din UE).

“Punctul de plecare scăzut este important, însă performanța constantă pe parcursul unei perioade de perioadă îndelungată a permis o recuperare semnificativă a decalajelor în termeni de PIB real pe cap de locuitor, de la mai puțin de 40 % din media UE în momentul aderării la UE la 77 % din media UE. în 2022, conform Eurostat”, arată raportul.

Comisia Europeană subliniază că investițiile sunt un factor major care contribuie la această performanță, deoarece atât investițiile private nete, cât și cele publice sunt peste media UE. Intensitatea capitalului din economia românească a crescut în medie cu 4,5 % pe an între 2010 și 2019, a doua cea mai mare creștere din UE.

Graph A12.1: Real labour productivity per hour worked, annual average growth rate by country, 1999-2008 and 2010-2019



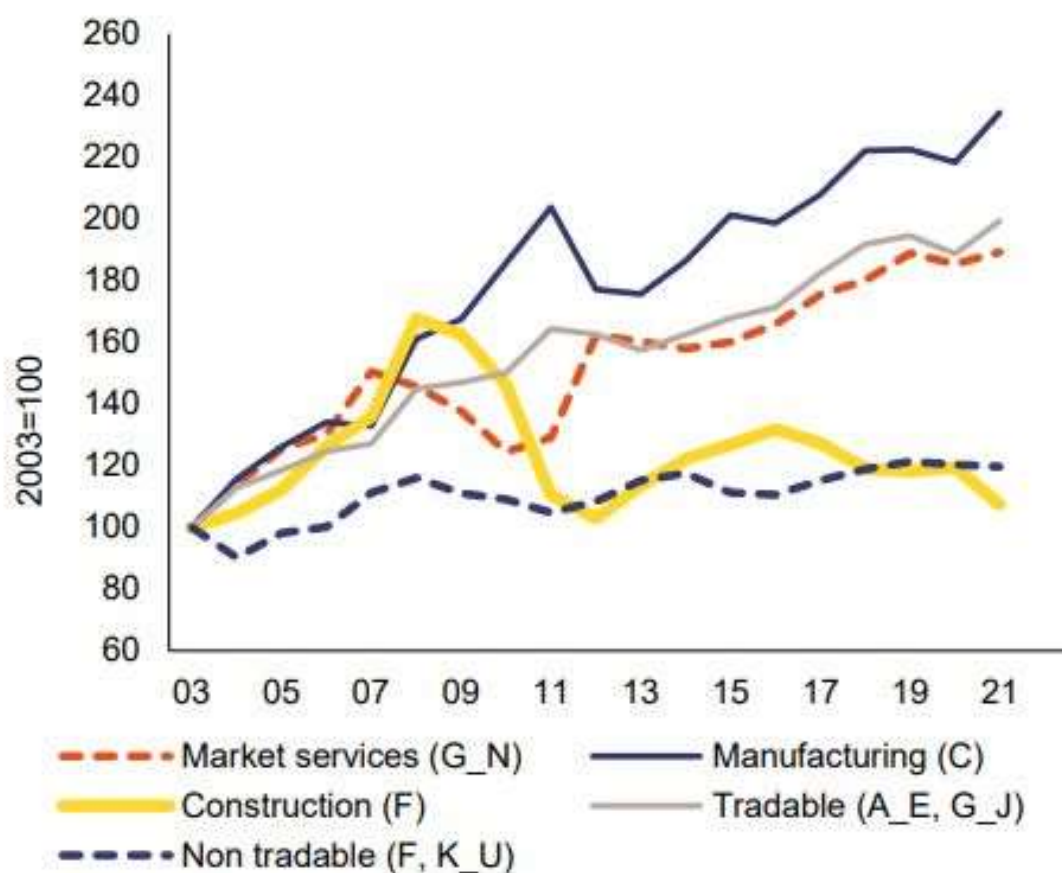
* 1999 not available, calculation based on data from 2000 to 2008

Source: Eurostat

Industria reprezintă o pondere relativ mare din PIB și contribuie la diversificarea, reziliența și performanța productivității din economiei, notează raportul. Datele arată că, în 2021, ponderea industriei (inclusiv construcțiile) în PIB era de 26,7 %, ceea ce reprezintă o pondere peste media UE de 22,8 %. Industria angajează 31 % din forța de muncă din sectorul privat și reprezintă 34 % din PIB-ul brut.

De asemenea, este lider în ceea ce privește indicatorii de productivitate.

Graph A12.2: **Productivity by sector**



Source: European Commission.

Productivitatea muncii pe persoană în industrie a scăzut în 2019 și 2020, și-a revenit în forță în 2021 (6,5 %) și a scăzut din nou în 2022 (- 2,7%).

Raportul CE subliniază că industria a fost lovită puternic de prețurile ridicate la energie, chiar dacă țara este un lider producător de gaze naturale din UE. În prima jumătate a anului a anului 2022, prețurile energiei electrice în România au fost mai mari

decât media UE, atât pentru gospodării, cât și pentru non-gospodării, potrivit Eurostat. **Acestea au ajuns la al patrulea cel mai ridicat nivel din UE pentru non-casnici.** În ceea ce privește gazele naturale, prețul pentru non-casnici a fost, de asemenea, peste media UE și al șaselea cel mai ridicat din UE. Consumul de gaze a scăzut la nivelul întregii economii cu 35 % în ianuarie-noiembrie în comparație cu aceeași perioadă din 2017-21.

Închiderile de întreprinderi și reducerea activității sunt principalii factori care stau la baza acestei scăderi semnificative.

Volumul producției industriale, măsurat prin indicele producției industriale, a fost cu 1,8 % mai mic în 2022 comparativ cu 2021. Scăderile înregistrate în industriile energointensive au fost severe – 22,1% pentru produse chimice, 15,1 % pentru prelucrarea metalelor.

Sprijinul energetic oferit de autorități a fost limitat la gospodării, IMM-uri, instituții publice și întreprinderile din sectorul alimentar. Prețul energiei electrice și al gazului convenite în decembrie 2022 sunt mai mari decât cele în vigoare în alte state membre.

Nu pare să existe nicio strategie de protejare a actorilor strategici din industria națională și evitarea dezindustrializării, notează raportul CE. De altfel, 90 % din companiile românești au raportat costurile ridicate ale energiei ca fiind principala barieră în calea investițiilor pe termen lung, peste media UE de 82%.

Raportul mai arată că mediul de afaceri și IMM-urile sunt esențiale pentru îmbunătățirea nivelului de productivitate al economiei prin stimularea investițiilor, în special a pentru IMM-uri.

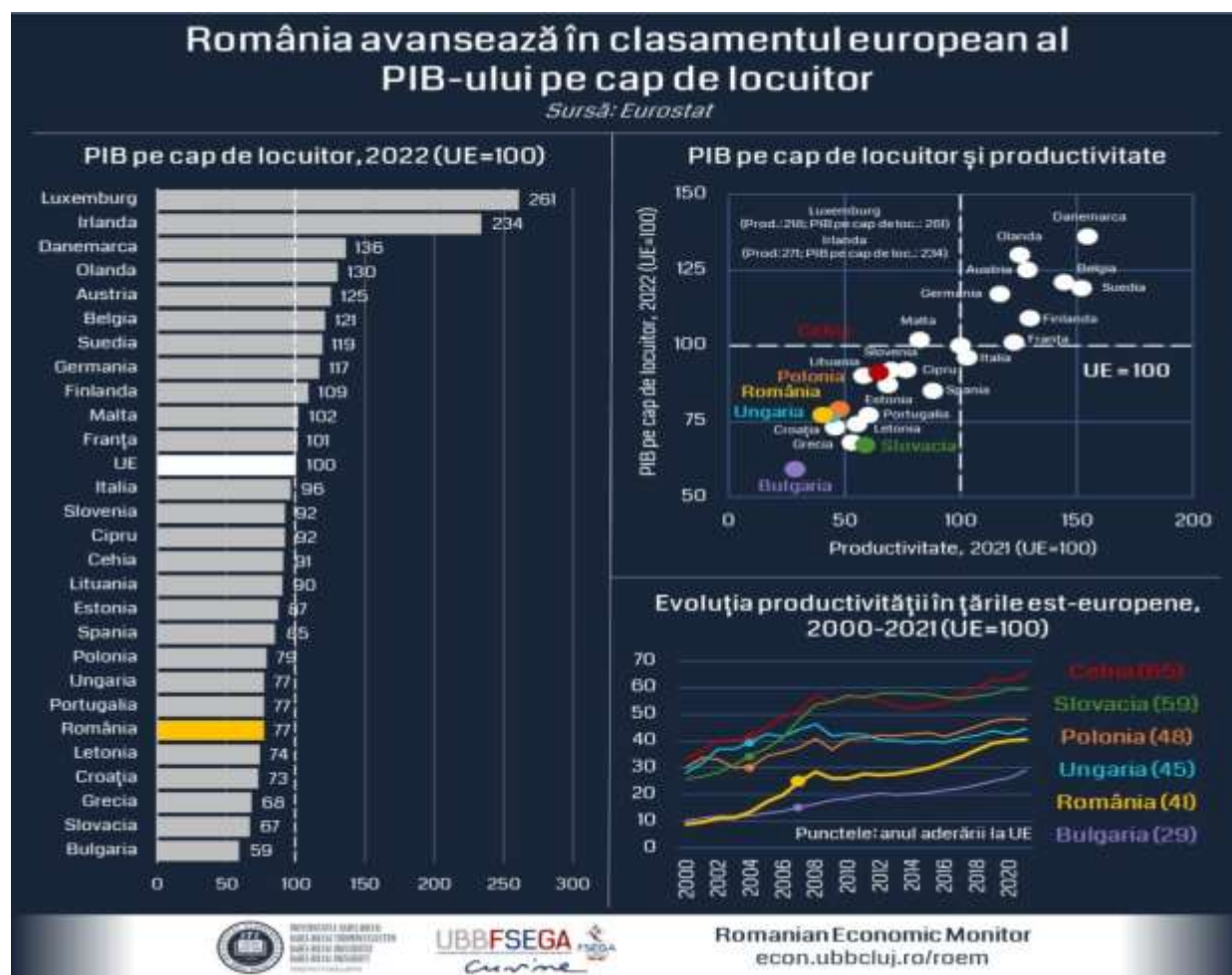
Analiză a economiștilor universitari: România se apropie de Ungaria și Polonia la indicatorul “productivitate”

Recent, echipa de cercetare Romanian Economic Monitor a analizat productivitatea muncii, în paralel cu PIB-ul pe cap de locuitor exprimat în paritatea puterii de cumpărare, arătând poziția favorabilă a României în regiune. Economiiștii precizează că diferența dintre cei doi indicatori este că productivitatea ia în considerare doar populația angajată pe piața muncii, pe când PIB-ul pe cap de locuitor se bazează pe dimensiunea întregii populații, ceea ce în condițiile actuale demografice poate oferi o radiografiere mai puțin precisă. “Productivitatea muncii în România a avut într-adevăr o creștere dinamică în ultimii ani, ceea ce a condus până la urmă la o creștere reală a PIB-ului pe cap de locuitor, România reducând astfel decalajul față de media UE”, a menționat Csíki Ottó, membru în cadrul echipei de cercetare Romanian Economic Monitor .

Analizând **evoluția productivității muncii se constată faptul că deși România se află momentan în spatele majorității țărilor din regiune, devansându-i doar pe vecinii**

bulgari, dinamica creșterii acestui indicator este cea mai rapidă din regiune, notează analiza.

“Dacă acest trend se menține, există șansa ca România să ajungă din urmă țările din regiune și în privința acestui indicator. Din perspectivă istorică, productivitatea muncii a avut deja o creștere semnificativă în anii premergători aderării României la UE. Pregătirile și reformele economice pentru a pregăti aderarea României la UE au dinamizat în mod vizibil productivitatea sectoarelor economice. După aderare, fondurile semnificative primite din partea UE, respectiv încrederea ridicată a investitorilor străini în România a adus nu numai investiții și dezvoltări în mediul de afaceri, dar și un surplus de cunoștințe și know-how, care au determinat o creștere continuă a productivității muncii, angajații companiilor din România producând din ce în ce mai mare valoare economică adăugată. Evoluțiile din sectorul IT sau serviciile profesionale sunt exemple elocvente în acest sens care contribuie enorm la creșterea valorii medii a PIB-ului pe cap de locuitor”, menționează Szász Levente, coordonatorul proiectului de cercetare economică și prodecan al FSEGA.



Sursa foto: Pexels